

AUTE DE 21 D'OCTUBRE DE 2004

Citació a termini del defenent : requisits.- Citació a termini per edictes : requisits.- Dret a la jurisdicció

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La providència de 17 de març de 2004 va establir: "ACORDA: la suspensió dels presents autes civils núm. 28-3/2004 assenyalant-se l'audiència del dia 16 de juny del 2004 a les 10 hores per a la celebració del tràmit de demanda".

II.- La representació processal de la mercantil NRJ, S.A. va interposar recurs de reposició contra l'esmentada providència, en virtut del qual sol·licitava que s'anul·lés la providència i es considerés al Sr. S. com a degudament citat i, subsidiàriament, que fou citat a través de la publicació d'edictes al B.O.P.A. i que, en ambdós casos, s'emplacés a la part recurrent per a la presentació de la demanda.

III.- L'Honorable Tribunal de Batlles va dictar Aute, de data 29-3-2004, essent la seva part decisòria la que segueix: "ACORDA: no donar lloc al recurs de reposició o de reforma formulat per la representació processal de la societat "NRJ, S.A." contra la Providència d'aquesta Batllia de data disset de març d'enguany i confirmar íntegrament el contingut d'aquesta darrera resolució, sense fer especial condemna en costes".

IV.- La representació processal de la mercantil NRJ, S.A. ha interposat recurs d'apel·lació envers l'Aute esmentat i, en data de registre 30-6-2004, ha formulat llur escrit de conclusions, on pels arguments continguts en el mateix, demana que es procedeixi a la revocació de l'Aute dictat.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- El primer dels motius o greuges d'apel·lació s'orienta a combatre l'Aute dictat a la instància, i assenyala que s'escau entendre que el Sr. S. ha estat degudament citat, tota vegada que ha pogut tenir coneixement de la demanda i ha aportat un certificat mèdic per excusar la seva absència. Aquest argument no pot prosperar. En efecte, consta que la comunicació personal al Sr. S. ha estat negativa i també resta acreditat que no s'ha procedit a notificar la mateixa a altres familiars majors d'edat, sinó que consta que, per conversa telefònica amb el pare del Sr. S., aquest va comunicar l'ingrés del Sr. S. en un centre Hospitalari a Barcelona. Aleshores, no es pot entendre, com sustenta la part recurrent, que el legal representant de la mercantil defenent hagi pres coneixement de la voluntat de presentar una demanda amb les garanties degudes (entre elles el temps necessari per a comparèixer) envers ell i procedir a escoltar-la el dia assenyalat, per la qual cosa no se'l pot tenir per citat simplement per l'existència d'una conversa telefònica amb el seu pare, on aquest afirma que el seu fill es fora del Principat i ingressat en un Centre mèdic. Com tindrem ocasió d'exposar, la comunicació personal esdevé prioritari i preferent a la comunicació edictal, de forma que s'escau exhaurir els mitjans a l'abast de l'òrgan judicial, així com emprar tots els expedients que s'orienten a obtenir una comunicació processal personal de la forma més adequada possible per a l'obtenció d'aquest resultat. I, en aquest cas, l'exhaustivitat i el rigor que requereix la comunicació personal per la consecució del respecte al dret d'audiència, defensa i contradicció, integrats a l'article 10 de la carta Magna, no s'hauria complert en aquest cas.

II.- La petició subsidiària de la part recurrent radica en sol·licitar que si la Batllia ha emplaçat al recurrent i que aquest emplaçament ha estat efectiu, s'hauria d'entendre igualment que l'emplaçament s'ha produït en un moment anterior (enviament de la certificació mèdica). En canvi, respecte de la petició subsidiària de l'emplaçament per edictes, que es feia en el recurs de reposició, res es manifesta a la súplica del recurs d'apel·lació. Nogensmenys, per apurar totes les qüestions subjectes a debat, serà també objecte d'atenció per aquesta Sala.

Respecte a la primera consideració, el fet de l'existència d'una trucada telefònica on s'informa pel pare

del Sr. S., legal representant de les mercantils demandades, que informa de l'ingrés del seu fill en un Centre mèdic a l'Estat espanyol, i l'enviament d'una certificació mèdica no poden ésser considerats com una comunicació personal als efectes de la normativa vigent, atès que no es garanteixen els drets d'audiència i defensa de la part contra la que es dirigeix la demanda, ni pot ésser entès com la utilització de manera adequada, complerta i exhaustiva dels mecanismes a l'abast dels organismes judicials per a l'obtenció de la comunicació personal, per la qual cosa ha de ser refusada aquesta petició.

I tampoc podria ésser viable la citació edictal a la que es feia referència en el recurs de reposició, perquè la citació per edictes esdevé un mecanisme excepcional i que només s'ha d'emprar quan no es coneix el parador d'aquell contra el qual es dirigeix la demanda, essent preferent l'emplaçament personal sempre que sigui possible. I aquesta doctrina, establerta per l'òrgan judicial d'instància, mereix ésser confirmada per les següents raons. En primer terme, la regulació de les citacions i els emplaçaments, contemplada al Decret de 16-2-1918 i a la Llei Transitòria de procediments judicials, han d'interpretar-se, de conformitat amb la norma constitucional, de manera que prioritzin la comunicació personal del futur defenent front a altres mecanismes subsidiaris que actuen com a clàusula de tancament dels actes de comunicació personal. En aquest sentit, el Tribunal Constitucional, en sentència de 19 de desembre de 1996 ha sostingut que "La citació per edicte, en concret, no és invàlida, però és una fórmula que s'ha d'utilitzar en darrera instància, a fi de donar per formalitzada i amb data oficial la decisió de l'òrgan competent. Però el fet que s'utilitzi en darrera instància obliga que abans s'utilitzin totes aquelles vies possibles i necessàries per garantir l'objecte essencial d'un citació: que s'arribi a comunicar a la persona interessada la raó de la citació". En segon terme, si la finalitat dels actes de comunicació processal és aconseguir el coneixement de la pendència del procés per aquell contra el qual es dirigeix el mateix, en ares a garantir el seu dret a la defensa, contingut a l'article 10 de la Constitució del Principat d'Andorra, esdevé adequat suspendre el tràmit de demanda fins el mes de juny de 2004, tota vegada que s'ha tingut coneixement del parador del legal representant de la mercantil en un Centre mèdic de l'Estat espanyol, de forma que s'assenyala el 16 de juny de 2004 per al tràmit de demanda, a no ser que la part agent opti per la sol·licitud d'una Comissió Rogatòria internacional. I aquesta actuació de l'òrgan judicial d'instància esdevé adequada amb l'efectivitat del

dret a la defensa i a la jurisdicció, perquè evita les conseqüències negatives de la citació per edictes, quan s'ha pogut conèixer el parador del legal representant i aposta per la salvaguarda del dret a la defensa afavorint els actes de comunicació processal en la persona del demandat. I en aquest mateix sentit, s'ha pronunciat el Tribunal Constitucional en la sentència abans esmentada quan assenyala que "De tota aquesta documentació se'n desprèn que els procediments previs utilitzats amb anterioritat a la citació per mitjà d'edictes no s'han fet correctament ni adequadament ni exhaustivament, i que, addicionalment, no s'han tingut en compte posteriorment les proves documentals aportades per la defensa.

Vuitè La vigència de normes preconstitucional - com el Decret de 1918- i la inadequada actuació dels dos instruments de citació previs a l'edictes poden crear, com és el cas, situacions en què les conseqüències d'una ignorància no imputable a la persona citada siguin desproporcionadament lesives per a aquesta persona. Encara més si es té en compte que, en aquest cas, una utilització més rigorosa dels dos instruments de citació i localització de la interessada esmentats hauria subsanat el problema". I, en darrer terme, perquè del que s'ha exposat es deriva que la citació edictal no solament es un mecanisme excepcional i de tancament del sistema de comunicació processal, sinó que sempre s'ha de procurar aconseguir la comunicació processal personal, de forma que s'orientin els mitjans a aconseguir una adequada citació, fins i tot, encara que s'hagin d'efectuar de manera exhaustiva més comprovacions i actuacions en ordre a la consecució de la finalitat cercada.

Les anteriors consideracions justifiquen el refús d'aquest greuge o motiu d'apel·lació envers l'Aute, perquè el deixar sense efecte una citació edictal, una volta s'ha conegut el parador del legal representant de la part defenent s'adequa a la finalitat cercada pels actes de comunicació processal, des d'una interpretació constitucional i teleològica de la seva normativa.

III.- Les argumentacions abans explicitades justifiquen el refús del recurs d'apel·lació contra l'Aute de l'Honorable Tribunal de Batlles i motiven que siguin imposades a la part recurrent les costes processals d'aquesta alçada.

Atesa la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la mercantil NRJ, S.A contra l'Aute, de data 29-3-2004, de l'Honorable Tribunal de Batlles i confirmar la part dispositiva del mateix, amb imposició a la part recurrent de les costes processals.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-